

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PROKURATŪROS ĮSTATYMO NR. I-599 55 IR
56 STRAIPSNŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-1644(2)2018 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2018 m. birželio 13 d. sprendimo Nr. SV-S-782 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 2 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo Nr. I-599 55 ir 56 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-1644(2) (toliau – Įstatymo projektas) tikslui – suvienodinti psichinės ir fizinės prievartos priemonių, šaunamojo ginklo prieš asmenis panaudojimo pagrindus su šiuo metu galiojančiais įstatymais, reglamentuojančiais prievartos ir šaunamojo ginklo naudojimo tvarką, tačiau siūlyti įstatymo projektą tobulinti pagal šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Įstatymo projektu siūlant įtvirtinti prievartos sąvoką, detalizuoti ir kartu išplėsti psichinės ir fizinės prievartos priemonių, šaunamojo ginklo panaudojimo sąlygas, prokuroras nepagrįstai sugretinamas su policijos pareigūnais ir kitais statutiniais valstybės tarnautojais, kurių vykdomos funkcijos tiesiogiai susijusios su poreikiu naudoti prievartą. Tai neatitinka Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksu, Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymu prokurorams suteikiamų įgaliojimų ir jų funkcijų. Siūlytina Įstatymo projekte atsisakyti nuostatų, nebūdingų prokuratūros statusui ir funkcijoms, – prokurorui suteikiamų įgaliojimų naudoti fizinę prievartą atremiant statinių, transporto priemonių ar kito turto, teritorijų užpuolimus arba šiuos užimtus objektus išlaisvinant, patenkant į teritorijas, patalpas ar transporto priemones, stabdant transporto priemonę, laivą ar orlaivį (Įstatymo projektu naujai dėstomo Prokuratūros įstatymo 55 straipsnio 4 dalies 3–5 punktai), reikalavimo, kad prokurorai turi būti specialiai parengti ir reguliariai tikrinami, ar jie sugeba veikti situacijomis, susijusiomis su psichinės ar fizinės prievartos panaudojimu (55 straipsnio 8 dalis), teisės panaudoti šaunamąjį ginklą sulaikant transporto priemonę vairuojantį asmenį (56 straipsnio 2 dalies 3 punktas).

2. Įstatymo projektu siūloma prokurorams suteikti teisę naudoti specialiąsias priemones. Specialiųjų priemonių specifikacijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. lapkričio 23 d. nutarimu Nr. 1162 „Dėl Specialiųjų priemonių specifikacijos ir Specialiųjų priemonių panaudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, išvardijamos specialiosios priemonės – asmens judesių ribojimo priemonės, ašarinės ir (ar) dūminės granatos ir šaudmenys, įsilaužimo priemonės, prirėmimo įrankis ir kt. – yra labiau puolamojo pobūdžio ir susijusios su prievartos

panaudojimu užtikrinant viešąją tvarką ir atliekant ikiteisminį tyrimą. Atsižvelgiant į prokurorams Konstitucija ir įstatymais pavestas funkcijas, jų statusą, taip pat specialiųjų priemonių, kurias naudoja policija ir kitos viešojo saugumo pajėgos, specifikacijas, prokurorams neturėtų būti suteikti įgaliojimai ir kartu pareiga prirėkus naudoti tokias specialiąsias priemones. Vadovaujantis šiuo metu galiojančio Prokuratūros įstatymo 55 straipsniu ir Prokurorų asmens apsaugos priemonių kontrolės nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2015 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. I-13 „Dėl Prokurorų asmens apsaugos priemonių kontrolės nuostatų patvirtinimo“, prokurorai turi teisę turėti tik specialiąsias *asmens apsaugos* priemones, tokias kaip dujiniai ginklai, elektros šoko įtaisai, šarvinės liemenės, ir jos, visų pirma, yra skirtos prokuroro savigynai užtikrinti.

3. Įstatymo projekto 2 ir 3 straipsnyje numatoma, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė turi priimti šio įstatymo įgyvendinamuosius aktus dėl prokurorų parengimo ir tikrinimo tvarkos, specialiųjų priemonių specifikacijos ir panaudojimo tvarkos. Vadovaujantis Konstitucija, Prokuratūros įstatymu, Lietuvos Respublikos prokuratūra nėra Vyriausybei pavaldi institucija, todėl siūlytina Įstatymo projektu nustatyti, kad šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus priima Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras. Taip pat Vyriausybė turėtų būti išbraukta iš Įstatymo projekto 4 straipsnyje nurodyto adresatų, kuriems pateikiami pasiūlymai dėl įstatymo įgyvendinamųjų aktų priėmimo, sąrašo.

Ministras Pirmininkas

Teisingumo ministras

Strateginio valdymo departamentas
Dokumentų valdymo skyriaus
vyriausioji specialistė

M. Rutkauskienė
Monika Rutkauskienė
2018-07-18

Teisingumo ministerijos
Administracinės ir baudžiamosios
justicijos departamento direktorė

Simona Mesonienė
Simona Mesonienė
2018-07-18

I. Jankevičius
Teisingumo ministras
Ivinas Jankevičius
20180726